

NYE VEIER AS AVD E18 LANGGANGEN - DØRDAL
Kjøita 6 (JE)
4630 Kristiansand S

Saksbehandler:
Eli Bjørnø Sjulstad

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved E18 Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3 Kontrollnummer: 2022.135.I.SFVT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Hans Jacob Beck (Nye Veier)

Fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark:

Eli Bjørnø Sjulstad

Andre deltagere fra virksomheten:

Finn Ljøsne (Nye Veier)

Cyrille Beaux (Eiffage)

Lars Rugtvedt (Bertelsen og Garpestad)

Roger Roseth (NIBIO)

Roy Lund (Eiffage)

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Vestfold og Telemark:*

Guri Ravn

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved E18 Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3 den 03.03.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark avdekket 6 avvik og ga ingen anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

Virksomheten har hatt overskridelser av grenseverdier for enkelte parametere ved utslipp til vann og det er ikke vurdert miljøkonsekvens av overskridelsene

Virksomheten har mangler i utslippskontroll

Virksomheten har mangler i måleprogram

Virksomheten har mangler i sine miljørisikovurderinger

Virksomheten har mangler i internkontrollen

Virksomhetens massehåndtering er ikke iht. gjeldende regelverk

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

08.04.2022	Eli Bjørnø Sjulstad	Siv Hege Wang Grøvo
dato	kontrollør	fagsjef
	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	

Kopi av rapporten sendes til:

- Porsgrunn kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NYE VEIER AS AVD E18 LANDGANGEN - DØRDAL	
Organisasjonsnr.: 917739153	Eies av: 915488099
Bransjenr. (NACE-kode): 42.110 - Bygging av veier og motorveier	

Kontrollert enhet

Navn: E18 Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3	Anleggsnr.: 3806.0205.01
Kommune: Porsgrunn	Fylke: Vestfold og Telemark
Anleggsaktivitet: Midlertidig anleggsvirksomhet	
Tillatelse gitt: 2. november 2021	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Måleprogram
- Utslipp til vann
- Massehåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Nye Veier plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Nye Veier innen 18. mai 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfvtpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Eli Bjørnø Sjulstad.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 07.02.2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil E18 Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3 bli ilagt et gebyr på kr 35 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, samt via norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har hatt overskridelser av grenseverdier for enkelte parametere ved utslipp til vann og det er ikke vurdert miljøkonsekvens av overskridelsene

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veiers utbygging av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3, punkt 2.2, 3.1 og 12.1.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, punkt 7.

Kommentarer:

Tillatelsen spesifiserer utslippsgrenser for utslipp til vann. Internkontrollforskriften setter krav om at virksomhetens avviksbehandling skal avdekke, rette opp og forbygge overtredelser.

Under kontrollen ble det vist til tilfeller med overskridelser av pH-krav, samt overskridelser av turbiditetskrav. Hendelser med overskridelse av grenseverdi for pH var avviksbehandlet, men avviksbehandlingen inkluderte ikke vurdering av miljøkonsekvens eller behov for ev. avbøtende tiltak. Det forelå ingen samlet oversikt over brudd på tillatelsen og det kunne ikke fremvises dokumentasjon på vurdering og retting av miljøkonsekvens av bruddene.

Avvik 2

Virksomheten har mangler i utslippskontroll

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veiers utbygging av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3, punkt 10.2.

Kommentarer:

Det skal gjennomføres utslippskontroll som regulert gjennom tillatelsen.

Under kontrollen ble det påvist at det ikke ble utført kontinuerlig overvåkning av pH og turbiditet av utslipp til Kokkersvollbekken.

Avvik 3

Virksomheten har mangler i måleprogram

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veiers utbygging av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3, punkt 10.1, 10.2, 10.3 og 10.4.

Kommentarer:

Tillatelsens punkt 10.3 setter spesifikke krav til måleprogram for alle utslipp som er omfattet av tillatelsen. (For mer informasjon om måleprogram vises det til Veileder M-6/2013 Industrielle måleprogram, som gir god informasjon om utarbeidelse av måleprogram. Veilederen er primært rettet mot industribedrifter, men prinsippene gjelder i stor grad også utslipp fra anleggsarbeid.)

Det ble i etterkant av tilsynet oversendt oppdatert måleprogram (datert 23.03.2022) til saksbehandler hos Statsforvalteren. Dette omhandler kun anleggsarbeidene tilknyttet

driving av Blåfjelltunell 1 og 2, samt naturlig nærliggende anleggsområder innenfor regulert område.

Måleprogrammet som er datert 23.03.2022 har mangler. Det nevnes eksempelvis følgende mangler (ikke uttømmende):

- Måleprogrammet har ikke en konkret avgrensning av hvilke arealer det er gjeldende for. «Naturlig nærliggende anleggsområder» er ikke et entydig begrep.
- Måleprogrammet inneholder ikke en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til vann, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold. I en slik redegjørelse må alle arealer hvor det foregår arbeid som gir avrenning til resipienter inkluderes, som f. eks. avrenning fra dagsone ved Lanner.
- Grenseverdier fra tillatelsen er ikke innarbeidet korrekt i måleprogrammet. Måleprogrammets tabell 5 og tabell 6 mangler riktige grenseverdier for utslipp til Kokkersvollbekken for parameterne pH, turbiditet og olje (THC).

Avvik 4

Virksomheten har mangler i sine miljørisikovurderinger

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veiers utbygging av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3, punkt 2.6.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, punkt 6.

Kommentarer:

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Virksomheten forela sitt system for miljørisikovurderinger på tilsynet: Før oppstart av nytt arbeidstrinn (eller tilsvarende) utføres det en risikovurdering (risk analysis) av overordnede temaer. Definisjoner på kategorier for sannsynlighet og konsekvens ble oversendt Statsforvalteren i etterkant av utført tilsyn. Med utgangspunkt i risikovurderingen utarbeides en områdespesifikk risikovurdering (ASERAC) av relevante temaer. Den områdespesifikke risikovurderingen følges opp gjennom faste befaringer/inspeksjoner hvor temaer gjennomgås.

Det utføres risikovurderinger av miljøtemaer i prosjektet, men dette er ikke tilstrekkelig dokumentert og konkretisert. Statsforvalteren mener at det er mangler med metodikken som brukes og nevner eksempelvis:

- De konkrete vurderingene som ligger bak kalkuleringen av konsekvens og sannsynlighet i risikovurderingen (risk analysis) kunne ikke dokumenteres.
- De opplistede risikofaktorene i den områdespesifikke risikovurderingen (ASERAC) er ikke tilstrekkelig beskrevet, og det foreligger ikke en konkret beskrivelse av hvilken type hendelse de omtalte avbøtende tiltakene gjelder.
- Generelle risikofaktorer som gjelder store deler av anlegget inkluderes ikke ved bruk av valgt metodikk. F. eks. ble det på tilsynet vist til at alle maskiner var utstyrt med

absorbent «spill kit», som et avbøtende tiltak mht. mulig utslipp fra maskiner. Det kunne ikke fremvises hvor miljørisikovurderingen for dette avbøtende tiltaket var dokumentert.

- I de forelagte miljørisikovurderingene var det ikke skilt på ulik risiko ved ulike resipienter. Hendelser med utslipp til f. eks. Langangsfjorden og Kokkersvollbekken vil ha svært ulik miljørisiko.

Avvik 5

Virksomheten har mangler i internkontrollen

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veiers utbygging av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3, punkt 2.4.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, punkt 7.

Kommentarer:

Det fremkommer av internkontrollforskriften og tillatelsen at det skal foreligge rutiner for å sikre at virksomheten overholder gjeldende krav. Det er også spesifisert i tillatelsens vilkår 2.4 at det er krav om forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning, samt at system og rutiner for dette skal dokumenteres.

Følgende rutiner kunne ikke fremlegges under tilsynet:

- Skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av renseanlegg og tilhørende rørsystem/ventiler for tunellvann under tilsynet, herunder rutine for håndtering av større vannmengder og rutine for kalibrering av pH-meter.
- Rutine for vurdering av analyseresultater. Måleprogrammet beskriver overvåking av en rekke parametere som ikke er regulert med grenseverdier i tillatelsen. Vi ser av årsrapporten for 2021 at resultatene vurderes mot veileder M-608 og 02:2018. Det kunne ikke fremlegges rutine for hvordan analyseresultater vurderes fortløpende og hvilke akseptkriterier som benyttes for parametere som ikke er spesifikt regulert gjennom grenseverdier.

Avvik 6

Virksomhetens massehåndtering er ikke iht. gjeldende regelverk

Avvik fra:

Forurensningsloven §32.

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veiers utbygging av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt, parsell 1 og 3, punkt 2.4 og 3.1.

Kommentarer:

Tillatelsen setter krav om at massehåndtering skal være iht. gjeldende regelverk.

Overskytende jord- og steinmasser fra samferdselsutbygging og andre anleggsarbeider vil normalt være å anse som næringsavfall. Veileder M-1243 «Disponering av jord- og stein som ikke er forurenset» beskriver nærmere hvilke plikter avfallsprodusent har i slike saker. Nye Veier (avfallsprodusent) skal sørge for at avfall fra anlegget blir brakt til lovlig avfallsanlegg

eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. Næringsavfall som består av ikke-forurenset jord og stein kan også disponeres på annen måte (enn lovlig avfallsanlegg eller gjenvinning), dersom visse forutsetninger er oppfylt. Disse forutsetningen er beskrevet i veileder M-1243.

I gjeldende tillatelse er det kun gitt tillatelse til etablering av midlertidig deponi for sprengstein ved Blåfjell.

I etterkant av tilsynet ble gjeldende massedisponeringsplan (Mass disposal plan Parcel 1) oversendt. Denne inneholder informasjon om mengder masser som fraktes inn og ut av anlegget, samt lokasjoner for massedisponering. Lokasjonene inkluderer både arealer innenfor anlegget og utenfor. Slik vi forstår dokumentasjonen blir et lokalt steinbrudd brukt til mellomagring av masser og deponering av jord.

Med utgangspunkt i oversendt massehåndteringsplan, samt informasjon gitt på tilsynet, ser vi at massehåndteringen per i dag ikke overholder gjeldende krav. Følgende punkter sees å ikke være i henhold til regelverket:

- Det er ikke dokumentert hvordan overskytende jord- og steinmasser, som ikke benyttes direkte på anlegget, gjenvinnes eller disponeres på annen måte (eller ev. leveres til lovlig avfallsmottak). Slik dokumentasjon må vise hvordan gjenvinning eller annen disponering er i tråd med gjeldende regelverk, jf. informasjonen over.
- Innenfor anleggsområdet har annet areal enn midlertidig deponi ved Blåfjell-tunellene blitt benyttet til midlertidig deponi for sprengstein.
- Permanent deponering av masser på det lokale steinbruddet er ikke iht. reguleringsplan for området.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Klassifisering av personskader, miljøskader og andre uønskede hendelser, Nye Veier, 22.03.2021
- Nye Veiers klimastrategi, 22.09.2021
- Nye Veiers miljøstrategi, 17.12.2021
- Oppfølging av interne kvalitetsfunn, Nye Veier, 13.09.2021
- Oppfølging i prosjekt, Nye Veier, 19.05.2020
- Oppfølgingsmodul eksport E18 Langangen-Rugtvedt 18_2_2022_06_20_26 (exceldokument)
- Miljøoppfølgingsprogram, E18 Langangen-Rugtvedt, 16.02.18
- Stillingsbeskrivelse: Rådgiver Ytre miljø, Nye Veier, 10.06.2020
- Veileder for ledelsesinspeksjoner om SHA, YM, TS og SER, Nye Veier, 30.09.2021
- Miljøplan – ny E18 Langangen – Rugtvedt, Nye Veier, 19.03.2020
- Diverse eksempler på analyserapporter fra resipientovervåkning
- E18 Rugtvedt – Langangen, parsell 1 og 3. Måleprogram for utslipp og vannovervåkning av berørte vannforekomster – resipientovervåkning, NIBIO, 12.12.2021
- Dokumentasjon metoder og kvalitetssikring, NIBIO
- Måling av dybdegradienter i Langangsfjorden ved utløpet av Kokkersvollbekken, NIBIO, 4.10.2021
- Måleprogram for utslipp, B & G Tunnel AS, datert 03.12.2021, samt oppdatert versjon datert 23.03.2022 (ettersendt til saksbehandler)
- Kontrollplan, B & G Tunnel AS, datert 28.08.2018
- Oversikt over kontrollområder, B & G Tunnel AS, datert 13.08.2019
- Oppfølging av uønskede hendelser og avvik, B & G Tunnel AS, datert 28.08.2018
- HMS-plan, E18 Langangen – Rugtvedt, B & G Tunnel AS, datert 23.02.2021
- Ytre miljøplan, E18 Langangen – Rugtvedt, B & G Tunnel AS, datert 23.02.2021
- Kvalitets-plan, E18 Langangen – Rugtvedt, B & G Tunnel AS, datert 24.02.2021
- Sjekkliste for ytre miljø, B & G Tunnel AS, datert 11.06.2021
- Kontrollplan, E18 Langangen – Rugtvedt, Dagsone/vei i dagen, B & G Tunnel AS, 07.06.2021
- Eksempler på avvikrapporter, analyseresultater og sjekklister, B & G Tunnel AS
- Environment Management Plant – Parcels 1 and 3, E18 Langangen – Rugtvedt, Eiffage Genie Civil, datert 2021-05-12
- Emergency Response Management Plan, E18 Langangen – Rugtvedt, Eiffage Genie Civil, datert 2021-02.05
- Routewide Site Waste Management Plan, E18 Langangen – Rugtvedt, Eiffage Genie Civil
- Eksempler på områdespesifikke miljørisikovurderinger (ASERAC) og miljøinspeksjoner (ESI)
- B&G Mass disposal plan parcel 1, E18 Langangen - Rugtvedt